

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP.HỒ CHÍ MINH**

NGUYỄN THẾ KHANG

**TÁC ĐỘNG CỦA ĐẦU TƯ
ĐẾN TĂNG TRƯỞNG KINH TẾ
VÀ HỘI TỤ THU NHẬP TẠI VIỆT NAM**

Chuyên Ngành: **Tài Chính Ngân Hàng**

Mã Số: 62.31.12.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học:

PGS. TS. Nguyễn Ngọc Hùng

TP. HỒ CHÍ MINH – NĂM 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận án Tiến sĩ với đề tài “*Tác động của đầu tư đến tăng trưởng kinh tế và hội tụ thu nhập tại Việt Nam*” là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của riêng tôi. Các thông tin, số liệu trong luận án là trung thực, có nguồn gốc rõ ràng, cụ thể và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác.

Nghiên cứu sinh

Nguyễn Thế Khang

MỤC LỤC

Trang

LỜI CAM ĐOAN

MỤC LỤC

DANH MỤC CÁC HÌNH

DANH MỤC CÁC BẢNG

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Chương 1. Giới thiệu.....	01
1.1. Tính cấp thiết của nghiên cứu	01
1.2. Mục tiêu nghiên cứu.....	03
1.3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	04
1.3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	04
1.3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	04
1.4. Phương pháp nghiên cứu.....	04
1.5. Ý nghĩa khoa học của luận án	05
1.5.1. Ý nghĩa khoa học	05
1.5.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	06
1.6. Kết cấu của luận án	07
Tóm tắt chương 1	09
Chương 2. Tổng quan lý thuyết và các nghiên cứu có liên quan.....	10
2.1. Các khái niệm.....	10

2.1.1. Đầu tư.....	10
2.1.2. Tăng trưởng kinh tế.....	11
2.1.3. Hội tụ thu nhập.....	14
2.2. Lý thuyết đầu tư và tăng trưởng kinh tế.....	15
2.2.1. Lý thuyết số nhân đầu tư.....	15
2.2.2. Lý thuyết gia tốc đầu tư	16
2.2.3. Lý thuyết đầu tư trong mô hình Harrod – Domar	17
2.2.4. Lý thuyết tân cổ điển Solow về đầu tư và tăng trưởng.....	18
2.3. Lý thuyết hội tụ thu nhập	40
2.3.1. Những giả thuyết.....	40
2.3.2. Phương pháp đánh giá về hội tụ thu nhập	42
2.4. Các nghiên cứu có liên quan	45
2.4.1. Các nghiên cứu về tác động của đầu tư đến tăng trưởng kinh tế.....	46
2.4.2. Các nghiên cứu về hội tụ thu nhập.....	56
Tóm tắt chương 2	61
Chương 3. Phương pháp nghiên cứu.....	62
3.1. Quy trình nghiên cứu	62
3.2. Mô hình nghiên cứu	64
3.2.1. Mô hình đánh giá tác động của đầu tư đến tăng trưởng kinh tế	65
3.2.2. Mô hình đánh giá hội tụ	73
3.3. Dữ liệu nghiên cứu.....	77
3.4. Phương pháp ước lượng	79

3.4.1. Kiểm định tính dừng dữ liệu bảng (Panel unit root test)	79
3.4.2. Mô hình nghiên cứu thực nghiệm	80
Tóm tắt chương 3	82
Chương 4. Kết quả nghiên cứu	83
4.1. Tăng trưởng kinh tế, đầu tư và hội tụ thu nhập tại Việt Nam.....	83
4.1.1. Khái quát tăng trưởng kinh tế ở Việt Nam.	83
4.1.2. Tình hình đầu tư ở Việt Nam thời gian qua.....	88
4.1.3. Quan hệ giữa đầu tư và tăng trưởng kinh tế.....	92
4.1.4. Hội tụ thu nhập Việt Nam thời gian qua.....	95
4.1.5. Quan hệ giữa đầu tư và hội tụ thu nhập	97
4.2. Kết quả nghiên cứu	99
4.2.1. Tác động của đầu tư đến tăng trưởng kinh tế.....	99
4.2.1.1. Cơ sở lựa chọn dạng hàm	99
4.2.1.2. Thống kê mô tả các biến	100
4.2.1.3. Tương quan giữa các biến.....	101
4.2.1.4. Kiểm định tính dừng (Panel unit root test)	102
4.2.1.5. Kết quả ước lượng tác động của đầu tư đến tăng trưởng kinh tế.....	105
4.2.2. Kết quả ước tính hội tụ.....	107
4.3. Thảo luận kết quả nghiên cứu	110
Tóm tắt chương 4	117
Chương 5. Kết luận và khuyến nghị	118
5.1. Tóm tắt kết quả nghiên cứu chính và đóng góp của luận án	118

5.2. Các hàm ý chính sách về đầu tư ở Việt Nam.....	123
5.2.1. Đầu tư công trong nền kinh tế.....	123
5.2.2. Đầu tư tư nhân trong nước và FDI trong nền kinh tế.....	128
5.2.3. Nguồn nhân lực cho tăng trưởng kinh tế	131
5.3. Hạn chế và hướng nghiên cứu tiếp theo.....	134
5.3.1. Hạn chế của nghiên cứu.	134
5.3.2. Hướng nghiên cứu tiếp theo.....	134
Tóm tắt chương 5	136
Kết luận	137

MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ

TÀI LIỆU THAM KHẢO BẰNG TIẾNG VIỆT

TÀI LIỆU THAM KHẢO BẰNG TIẾNG ANH

PHỤ LỤC 4.1. KIỂM ĐỊNH NGHIỆM ĐƠN VỊ CÁC BIẾN

PHỤ LỤC 4.2. KẾT QUẢ HỒI QUY PMG

PHỤ LỤC 4.3. KẾT QUẢ HỒI QUY MÔ HÌNH HỘI TỤ

DANH MỤC CÁC HÌNH

STT	NỘI DUNG	Trang
Hình 2.1.	Hàm sản xuất tân cổ điển (hệ số biến đổi)	23
Hình 2.2.	Hàm sản xuất trong mô hình tăng trưởng Solow	26
Hình 2.3.	Biểu đồ mô hình tăng trưởng Solow cơ bản	29
Hình 2.4.	Gia tăng tỉ lệ tiết kiệm trong mô hình Solow	32
Hình 2.5.	Thay đổi tỉ lệ tăng trưởng dân số trong mô hình Solow	34
Hình 3.1.	Quy trình nghiên cứu	63
Hình 4.1.	GDP và tăng trưởng GDP qua các năm	88
Hình 4.2.	Vốn đầu tư cả nước và các vùng	91
Hình 4.3.	Tỷ phần vốn đầu tư/GDP	92
Hình 4.4.	Quan hệ giữa tăng trưởng của đầu tư và GDP	94
Hình 4.5.	Biểu đồ biểu diễn hệ số biến thiên CV của các vùng và cả nước ...	95
Hình 4.6.	Biểu đồ mối quan hệ đầu tư và hội tụ	98
Hình 4.7.	Mô tả dạng hàm các biến	100

DANH MỤC CÁC BẢNG

STT	NỘI DUNG	Trang
	Bảng 3.1. Cách tính và dấu kỳ vọng của các biến trong mô hình.....	73
	Bảng 4.1. Chỉ số CV của Việt Nam	95
	Bảng 4.2. Thống kê mô tả các biến.....	101
	Bảng 4.3. Hệ số tương qua các biến.....	102
	Bảng 4.4. Kết quả kiểm định nghiệm đơn vị dữ liệu bảng	103
	Bảng 4.5. Kết quả ước theo mô hình PMG	105
	Bảng 4.6. Kết quả hội tụ tuyệt đối	107
	Bảng 4.7. Kết quả ước tính hội tụ có điều kiện.....	108
	Bảng 5.1. Tóm tắt kết quả các kiểm định các giả thuyết nghiên cứu	123

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

ARDL	Autoregressive Distributed Lag
BOT	Hợp đồng xây dựng - kinh doanh - chuyển giao
BT	Hợp đồng xây dựng - chuyển giao
BTO	Hợp đồng xây dựng - chuyển giao - kinh doanh
CPI	Consumer Price Index (Chỉ số giá tiêu dùng)
DI	Đầu tư tư nhân trong nước
ECM	Error Correction Model
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
FE	Tác động cố định
GDP	Thu nhập quốc dân
GSO	Tổng Cục Thống kê Việt Nam
ICOR	Hệ số sử dụng vốn
IMF	Quỹ tiền tệ quốc tế
OECD	Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế
OLS	Ordinary Least Square (phương pháp bình phương nhỏ nhất)
PMG	Pooled Mean Group
RE	Tác động ngẫu nhiên
SI	Đầu tư công
UNCTAD	Diễn đàn Thương mại và Phát triển Liên Hiệp quốc
VAR	Mô hình tự hồi quy véctor
VECM	Vetor Error Correction Model
WB	World Bank
WTO	Tổ chức thương mại thế giới

CHƯƠNG 1

GIỚI THIỆU

1.1. Tính cấp thiết của nghiên cứu

Xây dựng mô hình đánh giá tác động của đầu tư đến tăng trưởng kinh tế là một trong những hoạt động phổ biến của các nhà kinh tế học vĩ mô nhằm củng cố lý thuyết đầu tư và lý thuyết tăng trưởng kinh tế. Hơn nữa, các nhà quản lý kinh tế, các nhà đầu tư cũng rất quan tâm đến mức độ tác động của các yếu tố đến tăng trưởng kinh tế để có thể hoạch định chính sách điều hành kinh tế tối ưu cho đất nước, hoặc các nhà đầu tư có cơ sở trong việc lựa chọn phương án đầu tư của mình ở lĩnh vực nào, nước nào để có hiệu quả tốt nhất cho doanh nghiệp mình.

Mức độ tác động của đầu tư đến tăng trưởng kinh tế đã được rất nhiều các tác giả trên thế giới nghiên cứu với nhiều không gian, thời gian và nhiều phương pháp nghiên cứu khác nhau. Do vậy, có những sự nhận định trái chiều nhau về tác động của đầu tư đối với tăng trưởng kinh tế như: Aschauer (1989a, 1989b); Hadjimichael and Ghura (1995); Jwan and James (2014); Blomstrom and Persson (1983); Aviral Kumar Tiwari and Mihai Mutascu (2011). Các tác giả này cho rằng đầu tư công, đầu tư tư nhân và FDI có tác động tích cực đến tăng trưởng kinh tế. Trong khi đó, Deverajan et al (1996); Karikari (1992); Carkovic and Levine (2002) đã không tìm thấy mối quan hệ, hoặc phát hiện mối quan hệ ngược chiều của đầu tư và tăng trưởng kinh tế. Ở Việt Nam, việc nghiên cứu vấn đề này cũng được nhiều tác giả quan tâm. Tuy nhiên, chưa có nghiên cứu nào mà xây dựng trong mô hình nghiên cứu gồm có đồng thời ba loại nguồn đầu tư: Đầu tư công, đầu tư tư nhân trong nước và FDI, để xem xét mức độ tác động của từng loại đầu tư đến tăng trưởng kinh tế.